

Recunoștința ca vindecare: Lecția leproșilor

Duminica a 29 după Rusalii

18 ianuarie 2026

Idei pentru predică

Pr. Prof. Dr. Daniel Benga

„În vremea aceea, intrând Iisus într-un sat, L-au întâmpinat **zece bărbați leproși**, care au stat departe și care au ridicat glasul, zicând: **Iisuse, Învățătorule, miluiește-ne!** Și, văzându-i, El le-a zis: Duceți-vă și vă arătați preoților. Dar, pe când ei se duceau, s-au curățit. Iar **unul dintre ei, văzând că s-a vindecat, s-a întors**, cu glas mare slăvind pe Dumnezeu. Și a căzut cu fața la pământ la picioarele lui Iisus, **mulțumindu-I**. Iar acela era samarinean. Și răspunzând, Iisus a zis: Oare nu zece s-au curățit? Dar cei nouă unde sunt? Nu s-a găsit să se întoarcă să dea slavă lui Dumnezeu decât numai acesta, care este de alt neam? Și i-a zis: **Ridică-te și du-te! Credința ta te-a mântuit!**” (Lc. 17, 12-19)

1. Vindecarea leproșilor ca „Sfântă Liturghie”

Episodul vindecării celor 10 leproși exemplifică modul întâlnirii vindecătoare a omului cu Dumnezeu așa cum Biserica îl propune astăzi în Dumnezeiasca Liturghie. Prin aceasta ne propune un mod de viață creștin, pe care să îl practicăm de-a lungul întregului an care a început. Cum constituie episodul vindecării leproșilor o icoană a Sfintei Liturghii? Cei 10 bolnavi de lepră se aflau atât într-o mare suferință trupească cauzată de boală, cât și într-una sufletească datorată izolării lor de ceilalți oameni. Este o realitate umană, pe care o trăim și noi adesea. Din această stare de suferință totală, aceștia îl caută pe Hristos și strigă către El „Iisuse miluiește-ne”. Primesc vindecarea imediat, în urma ascultării de porunca sau cuvântul Său, de a merge să se arate preoților, iar unul dintre ei, care se întoarce să-i mulțumească, primește și mântuirea! Acesta era pe deasupra și samarinean!

Bolnavii din Sfintele Evanghelii sunt fiecare în felul său chipul nostru, al creștinilor de azi, care, fiecare cu bolile și suferințele noastre, venim la Sfânta Biserică spre a primi vindecare. Vreme de aproape două ore înălțăm către Domnul, în Sfânta Liturghie, cântarea „Doamne miluiește”, îi mulțumim pentru „binefacerile arătate și nearătate” în marea rugăciune euharistică a Anaforalei, ne împărtășim apoi cu Trupul și Sângele Său, iar la finalul Sfintei Liturghii cântăm imnul din Slujba Cincizecimii: „Am văzut Lumina cea adevărată, am primit Duhul cel ceresc; am aflat credința cea adevărată, nedespărțitei Sfintei Treimi închinându-ne, că Aceasta ne-a mântuit pe noi”.

Așadar, creștinii care participă la Dumnezeiasca Liturghie se aseamănă leprosului vindecat, care s-a întors să-i mulțumească lui Hristos pentru darul sănătății, primind și ei la rândul lor vindecare și nădejde de mântuire. Chiar dacă am putea spune că noi nu suntem așa grav bolnavi, precum cei 10 leproși, să nu uităm că fiind oameni păcătoși trăim în umbra bolii și a morții, atât bolile sufletești, cât și cele trupești, atunci când nu sunt vizibile, pot fi prezente în mod ascuns în noi! De aceea, credincioșii ortodocși participă la Sfântul Maslu, chiar dacă aparent nu par să fie bolnavi, precum și la Sfânta Liturghie, ambele fiind izvoare ale sănătății sufletești și trupești. În starea de rugăciune primim vindecarea harului divin, care ne vindecă de frici, de neputințe, de porniri pătimase, de tristețe, de tulburare, de deznădejde, umplându-ne de putere și deschizând un sens nou vieții noastre.

2. Hristos – Dumnezeu care îi primește pe cei care depășesc „hotarele lor”

Singurul care a primit atât vindecarea, cât și mântuirea în urma recunoștinței și a mulțumirii a fost „un străin”, un samarinean! Samarinenii erau defăimați de iudei și considerați necurați, deoarece erau un popor format din evrei amestecați cu păgâni în urma cuceririi Regatului de Nord al lui Israel de către asirieni în secolul al VIII-lea înainte de Hristos. Episodul confirmă faptul că Hristos nu exclude pe nici un popor de la mântuire. Leprosul samarinean se adaugă femeii samarinene, femeii cananeene sau sutașului păgân, care îl recunosc pe Dumnezeu înaintea fiilor lui Israel, fiind lăudați de Mântuitorul pentru credința lor. Hristos caută așadar marginile, oamenii excluși sau considerați păgâni, necurați de către cei aleși, pe cei aflați în cel mai mare întuneric al păcatului, pentru a le oferi mântuirea. Iar aceștia îl recunosc mai repede și cu mai multă credință decât propriul său neam. El iese așadar din „hotarele” misiunii sale în sânul poporului Israel, iar atunci când întâlnește oameni care au capacitatea de a ieși „din hotarele lor”, le oferă mântuirea.

În Evanghelia din Duminica după Botezul Domnului, citită duminica trecută, se spune că Hristos a mers în „Galileea Neamurilor”, unde poporul care stătea în întuneric a văzut lumină mare (Mt 4, 15-16). Hristos începe propovăduirea la marginile Țării Sfinte, în Galileea, regiune de asemenea locuită de populații păgâne, și aduce acolo mai întâi lumina Evangheliei Sale, nu în Ierusalim. Galileea este aici simbolul umanității căzute, al întunericului, iar Hristos merge acolo, arătându-se a fi un Dumnezeu în căutarea tuturor oamenilor aflați în întuneric, dar îl caută sincer pe Dumnezeu cel Viu.

În special aici în diaspora suntem tentați ca ortodocși să credem că suntem singurii aleși ai lui Dumnezeu, judecând-i aspru pe cei din alte tradiții. Hristos însă apare în Evanghelii ca un „maestru al dizlocării”, chemându-i la urmare pe toți cei dispuși să iasă „din hotarele lor”.

3. Să practicăm „cultura darului” sau „recunoștinței”

Lumea în care trăim se întemeiază pe ceea ce am putea numi cultura drepturilor, a revendicărilor și chiar a pretențiilor. Omul autonom revendică pentru sine sănătatea, bunăstarea, pacea, confortul etc., considerând că i se cuvin în mod automat. Am putea întreba împreună cu Sfântul Apostol Pavel: „Și ce ai, pe care să nu-l fi primit? Iar dacă l-ai primit, de ce te fâlești, ca și cum nu l-ai fi primit?” (1 Cor 4,7). Cultura creștină consideră așadar că totul este darul lui Dumnezeu, este deci o „cultură a darului”. Nimic nu mi se cuvine în mod automat, ci pentru toate se cuvine mulțumire Creatorului sau Dăruitorului. Leprosul samarinean este singurul care înțelege această cultură a darului, revenind după vindecare să-i mulțumească lui Iisus. Dumnezeu nu are nevoie de recunoștința noastră, însă mulțumirea pe care i-o aducem Lui ne transformă pe noi în oameni buni și fimoși, dar îl bucură și pe El.

Foarte mulți dintre creștinii ortodocși, care merg săptămânal la Biserică, sunt mai tot timpul nemulțumiți. În mod special, când merg în România, aproape toți cei cu care mă întâlnesc sunt nemulțumiți și se plâng neîncetat. Viața lor pare a fi cea mai grea! Cei mai mulți se plâng de țară, de politică, de sănătate, de societate, de familie, de copii, de serviciu, în principiu de toate. Găsesc orice motiv posibil spre a fi nemulțumiți și nerecunoscători lui Dumnezeu pentru nenumăratele daruri pe care le-au primit, dar nu au ochi să le vadă. Sfânta Liturghie însăși este o școală a mulțumirii, un spațiu în care recunoștința și mulțumirea aduse lui Dumnezeu ne fac mai frumoși și ne transformă viața în mod fundamental. Îi mulțumim Domnului pentru toate „pe care le știm și pe care nu le știm”, iar prin aceasta relațiile noastre cu Dumnezeu și cu semenii se schimbă.

Studii moderne arată că omul recunoscător este un om mult mai fericit, decât cel nemulțumitor. Nemulțumirea neîncetată este chiar un păcat înaintea lui Dumnezeu și otrăvește toată bucuria creștină a vieții, pentru care Dumnezeu ne-a creat.

În Evanghelia de astăzi întâlnim un leproș vindecat, așadar o persoană care mulțumește pentru un dar extraordinar, pe care nu îl poate oferi decât Dumnezeu. Noi însă, suntem invitați de această pericopă evanghelică să cultivăm o „cultură a recunoștinței” și în situațiile care ne par neînsemnate, în care se oglindește „cultura darului”. Să spunem mai întâi în familie mulțumesc pentru orice lucru. Când soția servește masa, spre exemplu, soțul și copiii să spună mereu „mulțumesc”. „Mulțumesc draga mea, pentru că ai gătit pentru noi!”. „Mulțumesc mamă, pentru lucrurile bune, pe care ni le-ai pregătit”. Cuvintele de mulțumire însoțite de „dragul mea”, „draga mea”, „dragii noștri” pot face minuni în familie. Orice mic gest de iubire al celuilalt să fie observat și arătată recunoștință pentru el. Cred că trebuie să învățăm să spunem mulțumesc mult mai des decât o facem acum. În timpul primei mele vizite în Anglia, în 2015, am fost impresionat de cât de multe ori am auzit „Thank you!”, în orice loc și situație m-am aflat.

Recunoștința sau mulțumirea este în pericopa evanghelică de față o expresie a credinței samarineanului vindecat de lepră. Mântuitorul îi spune la final: „Ridică-te și du-te! Credința ta te-a mântuit!”. Aceasta ne arată că mulțumirea este începutul mântuirii, iar omul nerecunoscător pentru darurile primite arată oarecum necredința sa în cele rânduite de Dumnezeu. Mulțumirea transformă minunea vindecării leproșilor în comuniune cu Dumnezeu și cu semenii!

În final, un gând despre cuvântul românesc „Mulțumesc!”. Una dintre teoriile originii sale, spune că provine dintr-o prescurtare a expresiei latine „Ad multos annos!”, adică la „La mulți ani”, folosită la sărbătorile mari și la zilele de naștere. Din „la mulți ani” a devenit „mulț’ani”, iar de aici verbul „a mulțăsni”, din care a rezultat „a mulțumi”. Așadar, cel care spune unei persoane „mulțumesc” îi urează să trăiască încă mulți ani, spre a se putea bucura cât de mult posibil de binele și bucuria pe care i le face. Dar așa cum „La mulți ani” se spune doar cu unele prilejuri, tot la fel și mulțumirea sau recunoștința sunt rare! Se pare că procentul de 1 la 10 sau zece la sută din Evanghelia de astăzi a rămas un fel de măsură, căci zonele cu cea mai mare frecvență a participării la Sfânta Euharistie (Mulțumire) nu depășesc procentul de zece la sută. Când îi spunem însă mulțumesc lui Dumnezeu, nu îi urăm noi ani mulți Lui, Celui veșnic și fără de ani, ci ne așezăm frumos în rânduiala lăsată de El pentru noi, sperând ca „mulțumesc”-ul adresat Dumnezeului celui viu să adauge ani mulți și binecuvântați vieții noastre, dar în mod special veșnicia Împărăției Sale fără de sfârșit.